

Memòria justificativa del projecte de llei del Dipòsit legal

1. Consideracions sobre el Projecte de llei

El Projecte de llei que es presenta té per objecte regular el funcionament del Servei de Dipòsit Legal per tal de garantir la recopilació del material bibliogràfic, gràfic, sonor, audiovisual i digital, ja sigui en suport tangible o intangible, que hagi estat editat o produït al Principat d'Andorra, i també del material bibliogràfic, gràfic, sonor, audiovisual i digital importat al país que hagi estat creat, editat o produït per una persona de nacionalitat andorrana o que de manera rellevant aborda una temàtica relativa al Principat d'Andorra, sigui quin sigui el seu procés tècnic de creació, d'edició o de producció, i que contribueixi així a l'estudi, la conservació, l'enriquiment i la difusió del patrimoni cultural andorrà.

Si bé es cert que la creació del dipòsit legal del Principat d'Andorra data del 31 de març del 1980, quan el Consell General va decretar-ne la creació i posteriorment va regular-ne el funcionament amb l'aprovació d'un reglament del 29 de setembre del 1980, l'aparició de nous suports i noves formes de creació i publicació obliga a incorporar-hi fórmules que articulin el principi de neutralitat tecnològica a les noves realitats i assegurin el dipòsit legal de materials en qualsevol suport que existeixi actualment o que pugui sorgir en un futur. També cal ampliar el dipòsit legal a materials no previstos en l'abans referida normativa de l'any 1980.

Addicionalment al que s'ha esmentat, amb el Projecte de llei que es presenta s'incorporen altres novetats al règim del dipòsit legal, com ara, entre altres, l'atorgament de més responsabilitat per a les figures de l'editor, del productor i de l'importador dels materials que requereixen un dipòsit legal, que passen a ser els principals responsables tant de la sol·licitud del dipòsit legal com de la seva constitució. D'aquesta manera s'assegura cobrir el màxim de casuístiques possibles per tal de continuar amb l'objectiu d'enriquir el patrimoni cultural del Principat d'Andorra. Una altra novetat destacada és que s'estableix el dipòsit legal de les publicacions en línia, de la mateixa manera que es porta a terme als

estats del nostre entorn. Finalment, també s'inclou l'Arxiu Nacional com a institució que col·labora en la conservació i la gestió d'una part del material recopilat per mitjà del dipòsit legal.

Tot plegat, el que es proposa al Projecte de Llei que es presenta suposarà una millora en el control i la conservació per al futur del patrimoni cultural del Principat d'Andorra.

2. Disposicions del Projecte de Llei

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. Definicions

En aquest article s'estableixen una sèrie de definicions de termes emprats al llarg del Projecte de Llei que es presenta, per a la màxima claredat i seguretat jurídica.

Article 2. Objecte

Aquest article identifica l'objecte del Projecte de Llei que es presenta, consistent a regular el funcionament del Servei de Dipòsit Legal per tal de garantir la recopilació del material bibliogràfic, gràfic, sonor, audiovisual i digital, ja sigui en suport tangible o intangible, que hagi estat editat o produït al Principat d'Andorra, i també del material bibliogràfic, gràfic, sonor, audiovisual i digital importat al país que hagi estat creat, editat o produït per una persona de nacionalitat andorrana o que de manera rellevant aborda una temàtica relativa al Principat d'Andorra, sigui quin sigui el seu procés tècnic de creació, d'edició o de producció, i que contribueixi així a l'estudi, la conservació, l'enriquiment i la difusió del patrimoni cultural andorrà. També es precisa que, en tots els casos, el material objecte de dipòsit legal ha d'estar destinat a publicar-se.

Article 3. Funcions de la Biblioteca Nacional

En aquest article s'hi estableixen les funcions de la Biblioteca Nacional, que és la principal institució responsable de la recopilació i la conservació dels materials als quals fa referència el Projecte de Llei que es presenta, així com de la inspecció del compliment de la Llei. Entre altres aspectes, la Biblioteca Nacional elabora

una llista de la bibliografia nacional de forma periòdica, posa a disposició de tots els interessats el material objecte de dipòsit legal per fer consultes, i cedeix a l'Arxiu Nacional la conservació de determinats materials. Per dur a terme les funcions de recopilació, conservació i inspecció i, en general, coordinació de la gestió del dipòsit legal encomanades pel Projecte de Llei, aquest article estableix la facultat de la Biblioteca Nacional de designar un equip intern de treball denominat *Departament de Dipòsit Legal*, compost per almenys un membre per a cadascuna de les funcions. Aquest Departament el presidirà un coordinador, nomenat pel ministre encarregat de la cultura.

Article 4. Centres de conservació i custòdia

D'acord amb aquest article, la Biblioteca Nacional i l'Arxiu Nacional són els centres en els quals els materials objecte de dipòsit legal són conservats i custodiats. Així mateix, aquest article estableix que els suports tangibles afectes als materials dipositats passen a ser propietat del Govern, sense perjudici del respecte i la salvaguarda dels drets d'autor i, si escau, dels drets veïns als drets d'autor que poguessin recaure sobre els dits materials.

Capítol segon. Materials objecte de dipòsit legal

Article 5. Materials objecte de dipòsit legal

Aquest article estableix que són objecte de dipòsit legal tots els materials, sigui quin sigui el seu suport, creats, editats o produïts per qualsevol tipus de procediment conegut en l'actualitat o que pugui aparèixer en un futur, que compleixin alguna de les condicions següents:

- a) Que estiguin editats o produïts al territori del Principat d'Andorra.
- b) Que siguin importats al Principat d'Andorra, sempre que els materials importats hagin estat creats, editats o produïts per una persona amb nacionalitat andorrana o amb una temàtica relativa al Principat d'Andorra, sempre que la importació referida superi els 100 exemplars.
- c) Que estiguin destinats a publicar-se, ja sigui de manera gratuïta o onerosa, en una quantitat d'exemplars suficient que pugui satisfer raonablement la demanda del seu públic objectiu.

Tot seguit, aquest article esmenta alguns exemples de materials objecte de dipòsit legal.

Article 6. Material exclòs de dipòsit legal

Aquest article llista el material exclòs del dipòsit legal, que inclou, entre altres, documents d'institucions, organitzacions i administracions públiques de caràcter intern, tals com circulars, instruccions o manuals de procediment.

També estableix que, en cas de dubte en relació amb la inclusió o l'exclusió d'un material de l'obligació de dipòsit legal, la persona responsable de la Biblioteca Nacional que designi el ministre encarregat de la cultura dirimeix de manera fonamentada. Tot seguit aquest article fixa alguns criteris orientatius per determinar si el material en qüestió és objecte de dipòsit legal, entre els quals s'inclouen, per exemple, que el material tracti algun succés o esdeveniment que es desenvolupi o es dugui a terme específicament dins del territori del Principat d'Andorra, o que el material tracti, desenvolupi o inclogui notícies d'interès o actualitat del país, a escala local, nacional, o internacional, o que hi tingui una relació directa, entre d'altres.

Article 7. Exempció parcial de l'obligació de dipòsit legal

Aquest article regula que l'editor pot sol·licitar de manera argumentada i justificada al responsable de la Biblioteca Nacional l'exempció de l'obligació de dipòsit legal respecte d'un nombre determinat d'exemplars. Així mateix, l'article estableix la facultat de la Biblioteca Nacional de determinar l'abast de l'exempció que s'ha de conferir, així com la possibilitat d'exigir mesures addicionals futures oportunes i proporcionades per complir l'obligació de dipòsit. En tots els casos, però, cal lliurar un mínim d'un exemplar. Finalment, l'article inclou una sèrie de criteris que la Biblioteca Nacional ha de tenir en compte per tal d'atorgar l'exempció parcial regulada en aquest article, com són, per exemple, l'existència d'un exemplar únic, edicions de luxe o que l'obligació de dipòsit generi una afectació desproporcionada als drets econòmics d'autor o drets veïns als drets d'autor, particularment, en relació amb l'expectativa legítima per tirada de materials creats, editats o produïts al Principat d'Andorra. Les particularitats del

procediment per garantir i sol·licitar aquesta exempció es regulen reglamentàriament.

Capítol tercer. Obligació de dipòsit legal i procediment de la sol·licitud d'assignació de número de dipòsit legal

Article 8. Obligació de dipòsit i subjectes obligats

Aquest article determina que l'obligació de sol·licitar el número de dipòsit legal recau en l'editor o el productor del material sempre que el material en qüestió hagi estat editat o produït al territori del Principat d'Andorra. D'altra banda, també estipula que està obligat a sol·licitar el número de dipòsit legal l'importador del material que estigui creat, editat o produït per una persona amb nacionalitat andorrana o del material amb una temàtica relacionada amb el Principat d'Andorra, amb independència de quin sigui el lloc de creació, d'edició o de producció.

Així mateix, estableix que el número de dipòsit legal s'ha de sol·licitar abans de finalitzar l'edició o la producció del material de què es tracti; en el cas del material importat, la sol·licitud s'ha d'efectuar abans de publicar-se al Principat d'Andorra. En cas d'incompliment d'aquesta obligació, el material no es pot publicar.

Article 9. Procediment de sol·licitud i d'obtenció del número de dipòsit legal

Aquest article estableix els procediments a partir dels quals el subjecte obligat pot presentar la sol·licitud d'assignació del número de dipòsit legal, respectivament, mitjançant l'ompliment del document de sol·licitud corresponent, presencialment a les oficines del Servei de Dipòsit Legal situades a la Biblioteca Nacional, o mitjançant la seva seu electrònica. Per tant, l'article estableix l'obligació de la Biblioteca Nacional de posar en marxa un servei en línia des del qual es pugui efectuar, entre altres funcions relatives al dipòsit legal, la sol·licitud d'assignació de número corresponent. Finalment, l'article determina que, en tot cas, s'ha de lliurar o posar a disposició del subjecte obligat un duplicat del document de sol·licitud, signat i segellat pel Servei, que identifiqui el número de dipòsit legal atorgat per al material respectiu.

Article 10. Anul·lació i pròrroga del número de dipòsit legal

Aquest article estableix que si el material no es publica en un termini de dos mesos a comptar de la data de sol·licitud del número de dipòsit legal, el sol·licitant ha de fer una nova sol·licitud per demanar una pròrroga o, en cas que no s'opti per la pròrroga, comunicar-ne l'anul·lació a la Biblioteca Nacional. La pròrroga té una durada màxima de dos mesos més. Si dins d'aquest nou termini de pròrroga el material per al qual s'ha obtingut el número de dipòsit legal no s'ha publicat, aquest número queda automàticament anul·lat. Els números de dipòsit legal anul·lats no es poden atribuir a cap altre material objecte de dipòsit legal.

Article 11. Exemplars objecte de dipòsit legal

Aquest article determina que un cop acabada la creació, la producció o l'edició del material, i abans de publicar-se, els subjectes obligats han de constituir el dipòsit legal dels materials respectius davant la Biblioteca Nacional o l'Arxiu Nacional, segons correspongui. Així mateix, l'article fixa el nombre d'exemplars que s'han de dipositar, en funció del material objecte de dipòsit legal.

Articles 12 a 15

En aquests articles s'hi estableixen les especificitats per al cas de tipologies de materials diversos sotmesos a l'obligació de dipòsit legal.

Capítol quart. Constitució del dipòsit legal

Article 16. Composició del número de dipòsit legal

Aquest article defineix quins elements componen el número de dipòsit legal.

Article 17. Obligació de fer constar el número de dipòsit legal

Aquest article inclou les condicions en què s'ha de fer constar el número de dipòsit legal dins del material respectiu, així com la manca d'admissibilitat per part de la Biblioteca Nacional del dipòsit referit en cas que no s'hagi incorporat el número de dipòsit legal degudament.

Articles 18 a 21

Aquests articles tracten especificacions respecte del número de dipòsit legal pel que fa a determinats tipus de publicacions, a saber publicacions periòdiques, obres en diferents volums, separates i edicions paral·leles en diferents suports.

Capítol cinquè. Dipòsit legal de les publicacions en línia

Article 22. Publicacions en línia objecte de dipòsit legal

En aquest article s'hi estableix que són objecte de dipòsit legal, juntament amb les metadades que contenen, tots els llocs web i les publicacions que hi continguin, tant les que tinguin un accés lliure com les que tinguin un accés restringit, creades, produïdes o editades per qualsevol tipus de procediment, en qualsevol suport intangible pel qual siguin publicades, sigui quina sigui la localització física del servidor o els servidors, sigui quin sigui el domini que albergui la publicació, i sempre que compleixin alguna de les condicions següents:

- a) Que els llocs web i les publicacions continguin patrimoni bibliogràfic, sonor, visual, audiovisual o digital relatiu al Principat d'Andorra, i sempre que aquestes publicacions no infringeixin la normativa nacional relativa als drets d'autor i als drets veïns als drets d'autor, la normativa relativa a conservació del patrimoni d'interès cultural i qualsevol altra normativa nacional, i que no hi siguin contràries.
- b) Que els llocs web i les publicacions estiguin creats, produïts o editats per qualsevol persona física o jurídica que tingui la nacionalitat andorrana o tingui la residència legal al Principat d'Andorra.
- c) Que els llocs web i les publicacions estiguin produïts o editats sota un nom de domini superior geogràfic del territori del Principat d'Andorra.

Així mateix, l'article estableix l'obligació de dipòsit de publicacions en línia respecte de qualsevol altra forma de contingut electrònic que sigui comunicat públicament a través de xarxes de comunicació, coneguda en l'actualitat o que pugui aparèixer en un futur.

Article 23. Publicacions en línia excloses de dipòsit legal

En virtut d'aquest article, s'exclouen de l'obligació de dipòsit legal determinades publicacions en línia, com ara, entre altres, els correus electrònics i la correspondència privada, i tots els supòsits en què el compliment de l'obligació de dipòsit legal pugui contravenir disposicions legals, especialment les relatives a protecció de dades de caràcter personal o drets fonamentals inherents a la personalitat. Així mateix, aquest article estableix l'obligació de fer el dipòsit legal de la pàgina web on consti la publicació en línia d'un material, independentment que aquest material ja hagués estat objecte de dipòsit legal en un suport tangible. Finalment, l'article fa extensiu al cas de les publicacions en línia el procediment d'inclusió o exclusió d'un material de l'obligació de dipòsit legal, mitjançant resolució fonamentada del Departament de Dipòsit Legal, així com la regulació reglamentària d'aquest procediment.

Article 24. Obligació de dipòsit legal de les publicacions en línia i els subjectes obligats a facilitar-ne i permetre'n la captura i l'accés el dipòsit legal de les publicacions en línia

Aquest article aclareix que l'autor, l'editor o el titular o propietari del web on es troben allotjades les publicacions en línia estan obligats a facilitar-ne el dipòsit legal. Així mateix, l'article estableix les accions que l'editor o el titular del web han de seguir per informar la Biblioteca Nacional de l'existència d'una publicació en línia objecte de dipòsit, sempre que aquesta publicació es trobi en un lloc web d'accés restringit o un lloc web que no sigui lliurement accessible. Finalment, l'article fixa l'obligació dels subjectes obligats de garantir l'accés permanent i continuat per part de l'entitat encarregada a les publicacions en línia objecte de dipòsit legal.

Article 25. Número de dipòsit legal de les publicacions en línia

Aquest article determina que les publicacions en línia no són objecte d'assignació de número de dipòsit legal.

Article 26. Dipòsit de publicacions en línia d'accés restringit

Aquest article estableix les dades i la informació que els subjectes obligats han d'aportar per tal de complir la seva obligació de dipòsit legal de publicacions en

línia d'accés restringit; entre d'altres, les dades del document electrònic accessible en línia, l'adreça i les instruccions d'accés i la clau d'accés, si escau.

Article 27. Desplegament reglamentari

Finalment, aquest article regula que el procediment de gestió i constitució del dipòsit legal de les publicacions en línia, així com les condicions en les quals els subjectes obligats han de permetre i fer el dipòsit legal, i d'altres qüestions que es puguin suscitar en relació amb el dipòsit legal de publicacions en línia, són l'objecte d'un desplegament reglamentari, degut als canvis força constants que es poden produir al voltant de publicacions d'aquesta naturalesa.

Capítol sisè. Conservació i consulta del dipòsit legal

Article 28. Reproducció dels materials a efectes de conservació

Aquest article estableix que la Biblioteca Nacional i l'Arxiu Nacional són les úniques institucions amb el dret de fer una còpia dels materials dipositats que escaiguin, perquè puguin acomplir les atribucions que els confereix el Projecte de Llei que es presenta, com també per motius de preservació del material respectiu, risc d'obsolescència dels suports originals dels materials, o per garantir-ne la correcta conservació, l'accés i la consulta dels materials respectius, dins dels límits legals respectius. Finalment, l'article inclou la facultat de la Biblioteca Nacional i de l'Arxiu Nacional de determinar –en l'àmbit de les seves competències– els lineaments interns i els requisits tècnics que s'hauran de seguir per a l'òptima conservació dels materials objecte de dipòsit.

Article 29. Consulta dels materials objecte de dipòsit

Aquest article estableix la facultat dels centres de conservació de permetre la consulta en sala dins de les seves instal·lacions, i sempre que es tracti de materials dipositats o conservats en suport digital, i de posar aquests materials a disposició del públic per consultar-los en sala a través d'una xarxa tancada i interna accessible únicament a través de terminals especialitzats instal·lats a la seu d'aquestes institucions. En aquest sentit, l'article determina que la Biblioteca Nacional ha d'establir els criteris i les condicions per fer aquesta consulta en sala, de manera que es garanteixi el compliment de la normativa en matèria de drets

d'autor i drets veïns als drets d'autor vigent en cada moment i es protegeixen els interessos legítims d'altres titulars. Particularment, l'article assenyala que els centres de conservació han de garantir que l'exercici del dret de consulta esmentat en cap cas no generi un perjudici dels drets referits, ni afecti desproporcionadament l'interès legítim i raonable d'explotació dels materials.

Capítol setè. Infraccions i sancions

Articles 30 a 33

En aquests articles referits s'estableix el règim d'infraccions i sancions administratives per l'incompliment del Projecte de Llei que es presenta.

Disposició derogatòria

Es deroga el Reglament d'aplicació de 8 d'octubre del 1980.

Disposicions finals

Primera

Es modifica l'article 10 de la Llei sobre drets d'autor i drets veïns del Principat d'Andorra, del 10 de juny del 1999, per adaptar-hi les limitacions i remuneracions respectives en matèria de drets d'autor per a usos per part de museus, arxius, biblioteques, hemeroteques, fonoteques o filmoteques de titularitat pública i, en general, entitats encarregades de la conservació del patrimoni cultural. En particular, aquesta modificació pretén l'establiment de les limitacions necessàries per desenvolupar la gestió i la conservació del dipòsit legal i el dret d'accedir-hi, sense afectar desproporcionadament els drets dels titulars respectius.

Segona

S'autoritza el Govern per dictar les disposicions reglamentàries necessàries per aplicar i desplegar el Projecte de Llei que es presenta, en un termini màxim de [...] mesos a comptar de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Tercera

S'estableix que el Projecte de Llei que es presenta entri en vigor l'endemà de publicar-se al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Encamp, 6 de desembre del 2024

Mònica Bonell Tuset
Ministra de Cultura, Joventut i Esports